

**Смерть, ознаки клінічної
та біологічної смерті,
методи оживлення
потерпілих**

-
- 1. Ознаки клінічної смерті*
  - 2. Ознаки біологічної смерті*
  - 3. Правила та порядок проведення реанімації*

Ознаки життя


```
graph TD; A[Ознаки життя] --> B[Серцебиття]; A --> C[Дихання]; A --> D[Реакція зіниць];
```

Серцебиття

Дихання

*Реакція
зіниць*

Клінічна смерть – короткочасна перехідна стадія між життям і смертю, яка настає при припиненні серцевої діяльності і диханні.

Під час клінічної смерті, яка триває до 3-6 хвилин, людина вже не дихає, серце перестає битися, проте незворотні зміни в тканинах ще відсутні. В цей період організм можна оживити.

Ознаки клінічної смерті

Повна втрата свідомості та рефлексів

Зміна кольору шкіри

Розширення зіниць, відсутність реакції їх на світло

Відсутність серцебиття

Відсутність самостійного дихання

Ознаки біологічної смерті

1

- Помутніння і висихання рогівки ока

2

- Наявність симптому "котяче око"

3

- Зниження температури тіла

4

- Поява плям синьо-фіолотового відтінку

5

- Трупне залякання – через 2-4 години після смерті

Правила та порядок проведення реанімації

- 1. Забезпечте безпечність потерпілого та себе.**
- 2. Якщо потерпілий відповідає на запитання та рухається:
Запитайте як він себе почуває та чи потребує він допомоги**
- 3. Якщо потерпілий не відповідає: Покличте когось на допомогу**
- 4. Забезпечте підтримку вільної прохідності дихальних шляхів.**
- 5. Зробіть штучне дихання та непрямий масаж серця.**
- 6. Викличте швидку допомогу, або доправте потерпілого до лікарні.**

Штучна вентиляція легень

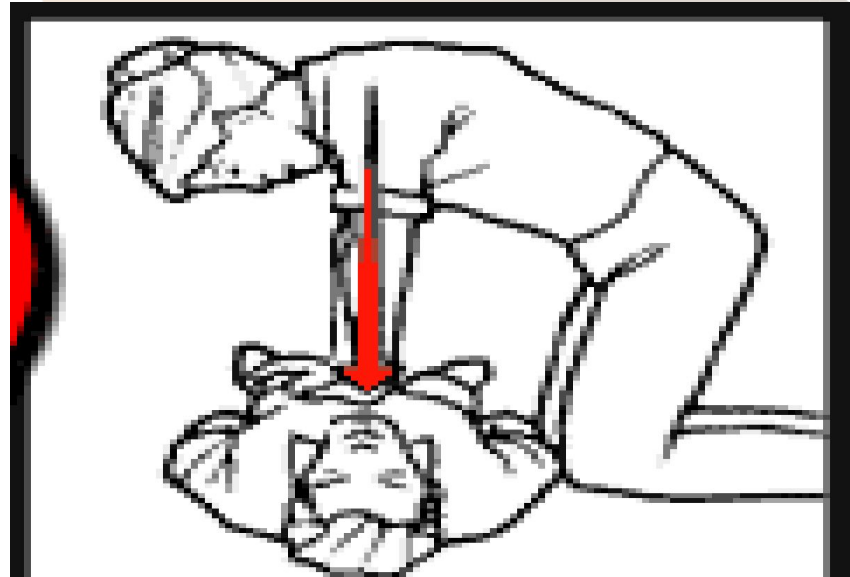

Зробивши глибокий вдих і затиснувши ніс потерпілого пальцями розташованої на чолі руки, вдуває впродовж 1,5-2 секунд повітря до рота хворого об'ємом близько 500 мл.

Видих відбувається пасивно після припинення вдихання

Непрямий масаж серця

- займіть вертикальну позицію по відношенню до постраждалого на межі середньої і нижньої частини грудини
- схрещеними долонями прямо розташованих рук, грудну клітину здавлюйте на глибину 4-5 см
- частота компресії 100 за хвилину (дещо менш ніж 2 компресії за секунду)
- тривалість компресії та розслаблення повинні бути однаковими (ритмічні поштовхи)

Реанімація двома рятівниками

- Один здійснює ШВЛ (1 вдих), другий – масаж серця (5 натискувань).
- Реаніматор який здійснює ШВЛ, періодично перевіряє пульс на сонній артерії і спостерігає за діаметром зіниць.
- При появі дихання реанімаційна допомога припиняється.

Пам'ятайте!

*Заходи для реанімації,
застосовані у перші 1-2
хвилини після початку
клінічної смерті, можуть
врятувати 8 із 10 раптово
померлих.*